

Af Rob Deutscher

Selv mord, arbejdsløshed og finanskrisen i 2008

Af akademisk medarbejder cand. scient. Agnieszka Konieczna

Center for Selvmordsforskning har analyseret sammenhængen mellem arbejdsløshed og selvmord i relation til den økonomiske krise i 2008. Undersøgelsen inkluderer data fra 2003 til 2014 for at sammenligne selvmordsrisikoen før krisen 2003-2008 og under krisen 2009-2014, og for at undersøge hvorvidt krisen påvirkede selvmordsrisikoen. Endvidere analyserede vi sammenhængen mellem arbejdsløshed og køn, og arbejdsløshed og alder på forskelle i selvmordsrisikoen før og under krisen. Vores hypotese var, at antallet af selvmord er steget i kriseperioden, og at denne stigning er forbundet med arbejdsløshed, og er påvirket af køn og alder.

Udvikling i selvmordsincidensen i Danmark før og under finanskrisen

Udvikling i antallet af selvmord for mænd, kvinder og samlet blev estimeret ved Poisson regression. Det fremgår af resultaterne, at de årlige incidensrater, sammenlignet med incidensraten for kriseåret 2008 (reference), ikke følger en lineær tendens. Den samlede incidensrate var faldende over hele den 12-årige periode. For mændene observeres en faldende tendens med nogle stigninger. For kvinderne faldt incidensraten fra 2004 og frem.

Incidensen for selvmord blandt mænd var højere end blandt kvinder. For mænd faldt incidensraten med 4,72%, mens

for kvinder faldt den med 4,76%. Den samlede incidensrate faldt fra 14,65 i 2003 til 13,99 i 2014 med 4,51%.

Effektanalyse af finanskrisen og ledighed på risikoen for selvmord

Tabel 1 viser de relative risici for de forskellige værdier af de variable, der indgår i Poisson regressionsmodellen. Det fremgår af tabellen, at forskellen i risikoen for selvmord mellem mænd og kvinder er signifikant. Mænd havde 2,83 gange højere risiko for selvmord sammenlignet med kvinder. Risikoen for selvmord var 51% lavere for aldersgruppen under 45 år i forhold til aldersgruppen 45 år og derover.

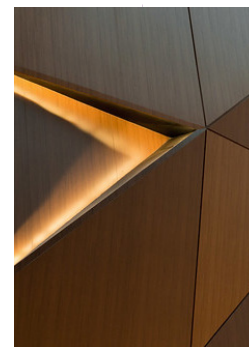
Personer med mellemhøj og høj ledighed* havde en relativ risiko på henholdsvis 1,20 og 1,21 sammenlignet med dem, der havde lav ledighed. Selvmordsrisikoen var 11% lavere under krisen 2009-2014 i forhold til perioden før krisen 2003-2008.

Poisson analysen viste endvidere, at der ikke var signifikant forskel på selvmordsraterne over det to tidsperioder før krisen og under krisen mellem hhv. mænd og kvinder. Forskelle i selvmordsrisikoen mellem aldersgrupper var de samme før og under krisen.

Forskelle i selvmordsrater under krisen

viste sig at være svag signifikant for personer med lav ledighedsprocent. Risiko for selvmord faldt under krisen således signifikant med 31% blandt gruppen med ledighedsprocent på og under 4% i forhold til før krisen (RR=0,69; 95%CI: 0,48-0,98; p<0,036).

Konkluderende viser denne undersøgelse, at der ikke var signifikant sammenhæng mellem arbejdsløshed og selvmordsrisiko under den økonomiske krise.

Af Simeon Galabov

Tabel 1. Relative risici for de forskellige variabler i den endelige Poisson regressionsmodel

Variabler	Poisson Model
Ledighed (%)	
≤4	1
4-5,1	1,20 (1,07-1,34)**
>5,1	1,21 (1,09-1,33)**
Køn	
Kvinde	1
Mand	2,83 (2,60-3,09)***
Alder (år)	
≥45	1
<45	0,51 (0,47-0,55)***
Ledighed*alder (reference= ≤4% & ≥45 år)	
4-5,1	1,07 (0,95-1,21)
>5,1	1,12 (1,0-1,25)
Økonomisk krise	
2003-2008	1
2009-2014	0,89 (0,83-0,97)**

Poisson model inkluderede ledighed køn alder ledighed*alder finanskrise
P<0,05* P<0,01** P<0,0001***

*Ledighed i undersøgelsen angives som fuldtidsledige i pct. af arbejdsstyrken for personer 16 år og derover. Ledighed er opdelt i tre grupper:

- lav ledighed ≤4%
- mellemhøj ledighed 4-5,1%
- høj ledighed >5,1%

Du kan læse mere om undersøgelsen i rapporten "Selvmord, arbejdsløshed og den økonomiske krise i Danmark i 2008" på <http://www.selvmordsforskning.dk/>
Rapporten udkommer i 2020.

Center for Selmordsforskning varetager forskning i selvmordsadfærd, registrering af selvmord og selvmordsforsøg samt vidensformidling. Centret er en selv-ejende institution under Social- og Indenrigsministeriet.